

دین‌باوران از قدرت جایگاه مقوله‌های هنری در انتقال پیام دین غفلت نکنند

در روزگار امروز پرچمداران کفر با تمام توان درصدد انتشار پیام‌های ناصواب خود در قالب هنر، به صورتی زیبا در سراسر جهان هستند و در چنین فضایی دین‌باوران نباید از قدرت مقوله‌های هنری غفلت ورزیده و با پیش‌انگاره ناصحیح روی خوش نشان ندادن دین به هنر، خود را از این موهبت الهی محروم کنند.

گروه اندیشه: در روزگار امروز پرچمداران کفر با تمام توان درصدد انتشار پیام‌های ناصواب خود در قالب هنر، به صورتی زیبا در سراسر جهان هستند و در چنین فضایی دین‌باوران نباید از قدرت مقوله‌های هنری غفلت ورزیده و با پیش‌انگاره ناصحیح روی خوش نشان ندادن دین به هنر، خود را از این موهبت الهی محروم کنند.

حجت‌الاسلام و المسلمین علی نصیری، رئیس مؤسسه معارف وحی و خرد، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، درباره کتاب در آستانه نشر خود با نام «هنر و زیباشناسی از نگاه قرآن» اظهار کرد: هنر رهاورد خلاقیت و زیبایی‌طلبی انسان است که اقبال به آن با سرشت او در آمیخته است و این هر دو موهبت را انسان از خداوند وام گرفته است.

وی با اشاره به دو صفت خلاقیت و زیبایی‌طلبی در وجود انسان گفت: خلاقیت از صفات کمالیه حضرت حق است: «إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ» (حجر/86) که جلوه‌ای از آن در انسان به ودیعت نهاده شده و زیبایی از صفات جمالیه حضرت باری‌تعالی است: «إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ وَ يُحِبُّ الْجَمَالَ» که با سرشت آدمی آمیخته شده است.

نویسنده کتاب «راز جاودانگی قرآن کریم» اضافه کرد: آثار هنری به خاطر خلاقیتی که به همراه دارند، مورد تحسین همگان قرار می‌گیرند و به جهت زبه تصویر کشیدن زیبایی، شیفتگی آدمی را به همراه می‌آورند و از سویی دیگر، انسان در مقابل صفت کمالیه سر تعظیم فرود آورده و در مقابل فطرت شیفته می‌شود؛ بنابراین هنر هماهنگ و هم‌آوا با فطرت و نظام تکوین، دارای زبانی جهانی و همه‌فهم است که مرز و جغرافیا نمی‌شناسد و می‌تواند به سرعت پیام خود را با تأثیرگذاری شگرف به مخاطبان خود در اقصی نقاط جهان برساند.

وی در ادامه با اشاره به بازدید چندصد میلیونی مردم از گونه‌های مختلف آثار هنری در جای‌جای جهان و نیز تصویرگری انواع پیام‌های نیک و بد در قالب فیلم‌های مختلف، درباره جایگاه هنر و مقوله‌های هنری در نظام تشریع و از منظر ادیان آسمانی و به‌ویژه اسلام، بیان کرد: باید توجه داشت که هنر و مقوله‌های هنری در طول تاریخ بسان شمشیر دو لبه عمل کرده است.

در این کتاب این مدعا مورد تأکید قرار گرفته که اسلام هماهنگ با اصل اعتدال و در پاسخ به نیازهای فطری، در کنار خط بطلان کشیدن بر آن دسته از مقوله‌های هنری که در خدمت باطل قرار می‌گیرند، از هنر مثبت که در خدمت حق و ارزش‌های انسانی قرار دارد، حمایت می‌کند

حجت‌الاسلام نصیری افزود: هنر گاهی به صورت گفتاری شیوا و دلنشین در قالب خطابه پیامبران یا نثری استوار و دلچسب بسان متن قرآن و یا شعری نغز و حکیمانه در خدمت دین و دینداری درآمده و گاه در قالب آوای شهوت‌برانگیز موسیقی یا تصاویر و صحنه‌های بدآموز در عرصه نمایش، زمینه‌ساز انحراف اخلاقی بشریت شده یا در شکل شعر و قصه برای تثبیت پایه‌های ستم و ستمگران به کار رفته است.

وی خاطرنشان کرد: ما در هزاره سوم و در روزگاری بسر می‌بریم که از آن به عصر انفجار اطلاعات یاد می‌شود و جهان با همه گستردگی آن، به دهکده‌ای تبدیل شده و رسانه‌ها در این دهکده پیوسته در حال بمباران اطلاعاتی مخاطبان خود هستند. پرچمداران کفر نیک دریافته‌اند که هر پیامی که در قالب هنر درآید، علاوه بر تأثیرگذاری و ماندگاری، با سرعت قابل انتشار است و می‌تواند ذهن و جان مخاطبان را در اختیار خود قرار دهد و آنان را از باورهای دینی و ارزش‌های اخلاقی تهی سازد.

پیش‌انگاره ناصحیح روی خوش نشان ندادن دین به هنر

این استاد حوزه و دانشگاه با اشاره به این‌که دشمن همه توان خود را به‌کار می‌بندد تا پیام‌های ناصواب خود را در قالب هنر و به

صورتی زیبا در سراسر جهان منتشر سازد، گفت: در چنین فضایی دین‌باوران نباید از قدرت و جایگاه هنر و مقوله‌های هنری غفلت ورزیده و با پیش‌انگاره ناصحیح روی خوش نشان ندادن دین به هنر، خود را از این موهبت الهی و فطری محروم سازند.

وی با اشاره به این‌که متأسفانه با وجود پی‌بردن جهانیان به نقش تأثیرگذار هنر، این مبحث مهم، جای خود را در تحقیقات حوزه و دانشگاه ما باز نکرده است، اظهار کرد: کتاب «هنر و زیباشناسی از نگاه قرآن« گامی کوچک در این زمینه است که در آن با واکاوی شش مقوله از مقوله‌های هنری، دیدگاه اسلام که در قرآن و روایات انعکاس یافته، مورد بازخوانی قرار گرفته است.

عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران افزود: در این کتاب این مدعا مورد تأکید قرار گرفته که اسلام هماهنگ با اصل اعتدال و در پاسخ به نیازهای فطری، در کنار خط بطلان کشیدن بر آن دسته از مقوله‌های هنری که در خدمت باطل قرار می‌گیرند، از هنر مثبت که در خدمت حق و ارزش‌های انسانی قرار دارد، حمایت می‌کند.

وی در معرفی این اثر بیان کرد: مباحث این کتاب در هشت فصل تنظیم شده که فصل نخست به مباحثی مانند مفهوم هنر، دیرینه هنر، طبقه‌بندی هنر و هنر و زیبایی در کتاب تکوین پرداخته و در فصل دوم فلسفه هنر، دیدگاه‌ها درباره فلسفه هنر و نیز مباحثی چون علل رویکرد به مقوله‌های هنری و علل مخالفت با آنها مورد بررسی قرار گرفته است.

این محقق و پژوهشگر ادامه داد: فصل سوم درباره نثر قرآن به عنوان برجسته‌ترین و زیباترین متن مقدس، فصل چهارم درباره شعر و جایگاه آن در فرهنگ اسلامی و فصل پنجم به بررسی هنر قصه و نقش تأثیرگذار آن در ترویج ارزش‌های اخلاقی بحث و بررسی کرده است.

رئیس مؤسسه معارف وحی و خرد عنوان کرد: موسیقی به عنوان یکی از پرچالش‌ترین مقوله‌های هنری موضوع بحث فصل ششم این کتاب است، فصل هفتم به بررسی دیدگاه فقها درباره هنر نقاشی و مجسمه‌سازی پرداخته و در فصل هشتم نیز به هنر نمایش، به عنوان رساترین ابزار پیام‌رسانی پرداخته شده است.

وی تصریح کرد: این کتاب بر اساس پایان‌نامه بنده در مقطع کارشناسی ارشد با عنوان «بررسی جایگاه هنر از نگاه قرآن و روایات« که در سال 1377 در دانشکده الهیات دانشگاه تهران دفاع شد، سامان یافته که پیش از این با عنوان «قرآن و هنر« توسط انتشارات مرکز قرآن کریم المهدی(ع) منتشر شده بود و اینک با بازنگری و افزودن مباحث جدید و به‌روز از سوی انتشارات «وحی و خرد« وابسته به مؤسسه معارف وحی و خرد منتشر خواهد شد.

یادآور می‌شود، کتاب «هنر و زیباشناسی از نگاه قرآن« به قلم حجت‌الاسلام و المسلمین علی نصیری، به زودی از سوی مؤسسه معارف وحی و خرد منتشر خواهد شد.